

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

A jelölt által választott és feldolgozott téma jelentős és időszerű, úgy a szakmai tevékenység, mint a tudományos élet szempontjából- A kutatási időszakban szerzett tapasztalatok jól hasznosíthatók a migráció és annak illegális formái kezelése tekintetében, valamint az integrált határigazgatási rendszer fejlesztése, a schengeni térség bővülése és a külső határokon működő magyar határellenőrzési rendszer ismételt vizsgálatára történő felkészülés során.

Az értekezés formai szempontból megfelel a NKE Doktori Szabályzata előírásainak. A dolgozat címe, tartalmi tagolása és bontása összhangban vannak egymással. Terjedelme arányban áll a címben megjelölt tartalmi kifejtéshez szükséges mértékkel. A doktori értekezéssel szemben támasztott tartalmi követelményeket kielégíti, felépítése logikus, szerkezetileg megfelelően tagolt, azonban több helyen előfordulnak fogalmazási és gépelési hibák. Dolgozatát négy fejezetre osztotta, annak eredményeit bemutató törzsanyagot az ötödik fejezetben foglalta össze végkövetkeztetés levonásával, a tudományos eredmények, valamint a továbbhasznosíthatósági elképzelések kidolgozásával. A jelölt a fejezetek közötti arányosságot igyekezett megtartani. Az 1-4 fejezetek végén szereplő rész-következtetések összhangban vannak az ötödik fejezet összegzett következtetéseivel.

A kutatómunka hipotézisei, célkitűzései, módszerei és eredményei összhangban vannak egymással. A kutatási probléma megfogalmazása reális alapokon áll. A kutatási hipotézisek felállítása és a célok kitűzése szakmailag indokolt problémákra irányul. Az értekezésben a hipotézisek bizonyítása megtörténik, ezáltal a kutatási célok részben igazolást nyernek.

A témához kapcsolódó nemzetközi és hazai szakirodalmat, jogforrásokat széleskörűen és megfelelő mélységben feldolgozta, mely során lényeges összefüggéseket állít fel különösképpen az államhatárokon kialakult biztonságot veszélyeztető helyzet kezelése érdekében.

Kutatásai során a szerző vizsgálta és megfelelően bizonyította a határbiztonsági rendszer szerepének fontosságát a komplex biztonság megteremtésében. Elemezte az integrált határbiztonsági rendszert érő kihívásokat, ugyan azt leszűkítette csak a határátlépésekre, de egyben felvetette a jelenségek komplex vizsgálatának szükségességét a veszélyeztető hatások kompenzálása érdekében. Mélyreható elemzést készít a határbiztonságot érintő kihívások és kockázatok tekintetében, rendszerszemléletű megközelítés tükrében taglalja a kockázati tényezőkre adandó válaszokat, biztonsági rendszereket és technológiákat, azonban nem határolja el világosan a külső és belső kihívások rendszerét, illetve nem végzi el a szervezett bűnözés által generált veszélyforrások kockázatelemzését. A nemzeti biztonsági ügyre és a multikulturális társadalomra vonatkozó megállapításai pontosításra szorulnak. Helyesen látja az EU határbiztonsági szintjének növelése érdekében alkalmazható új technikai eszközöket, szervezeti és működési rend változtatásokat, informatikai fejlesztéseket.

A Bírálóbizottság a jelölt dolgozatából fakadóan 3 tudományos eredményt fogadott el.

1. Bizonyítottam, hogy a határbiztonság a belső biztonsághoz kapcsolódó, de önállóan értelmezhető fogalom, a komplex biztonság része. A schengeni egyezmények létrejöttével, a schengeni aquis közösségi jogba emelésével később a határbiztonság szupranacionálissá vált. Az integrációs törekvések a szomszédos országokban fellelhetőek, azok csatlakozása az Európai Unióhoz még középtávon sem valószínű,

továbbá a területen nemzetközi migrációs útvonalak haladnak keresztül, melyeken szabálytalan vándorlások is történnek.

2. Megállapítottam, hogy az integrált határbiztonsági rendszer magyarországi kialakítása és integrálása az Európai Unió határbiztonsági rendszerébe az elvárásoknak megfelelő volt, ezt bizonyítja a teljes jogú schengeni csatlakozás. A Rendőrség szervezeti felépítésének bemutatásával, a mélységi és belső határ menti tevékenységek statisztikai adatainak elemzésével, valamint a Rendőrség személyi állománya körében lefolytatott kutatásom eredményeivel bizonyítottam, hogy ma már a határbiztonság értelmezése egyoldalúvá vált és emiatt a mélységi ellenőrzés rendszere nem hatékony.

3. Elsősorban a technikai fejlődésen keresztül bizonyítottam, hogy az integrált határbiztonsági rendszer további eredményes működéséhez annak folyamatos fejlesztése szükséges. A kihívásokra válaszokat kell adni, elsősorban az információgyűjtéshez, rendszerezéshez kapcsolódó adottságokat kell fejleszteni, a valós idejű információs rendszerek jelentősége tovább nő. Új eszközöket, új eljárásokat kell bevezetni, továbbá szervezeti fejlesztések szükségességét is bemutattam.

A Bírálóbizottság összegezett állásfoglalása: az értekezés teljes mértékben megfelel a NKE Doktori Szabályzata 43.§-ában előírt tartalmi és formai követelményeknek, az előírt kötelező elemeket tartalmazza. A jelölt aktuális témát dolgozott fel, a disszertáció saját munkája, amely tartalmaz tudományos eredményeket. A feltett kérdésekre elfogadható válaszokat adott. A fentiek alapján a Bírálóbizottság javasolja a NKE Doktori Tanácsának a PhD fokozat odaítélését.